

Financial Risk&Regulation

Folytatódik a végső Bázeli 3 csomag bevezetése

Hírlevél – 2020. szeptember

Március 27-én a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS) bejelentette, hogy a COVID-19-re való tekintettel egy évvel, 2023-ra halasztja a hivatalosan Bázeli 3 véglegesítés (végső Bázeli 3 vagy Bázeli 4-ként is gyakran hivatkozott) csomag implementációs ajánlását. Hogyan érinti ez a hátralévő bázeli reformokat? Elég lesz-e az egy év halasztás, és aktuális marad-e a COVID utáni időszakban is? Ebben a hírlevélben megvizsgáljuk a legvalószínűbb COVID utáni forgatókönyveket, és hogy ezek milyen hatással lehetnek a pénzügyi intézményekre.

Szabályozói válasz a járványra

A világjárvány során következetesen arra kérték a bankokat, hogy a gazdasági működés fenntartása és a még súlyosabb visszaesés megakadályozása érdekében támogassák a kormányzati és szabályozói erőfeszítéseket és teljes mértékben használják ki a szabályozási keret nyújtotta rugalmasságot.

Válaszul a COVID-19 válságra a nemzetközi és hazai prudenciális pénzügyi szabályozók „gyors és erőteljes” lépéseket¹ tettek a pénzügyi stabilitás előmozdítása érdekében, és lehetővé tették a bankok számára, hogy hitelezéssel támogassák² tovább a lakossági és vállalati ügyfeleket.

Magyarországon és nemzetközileg egyaránt elmondható, hogy számos egyéb intézkedés mellett [csökkentek a tőkepuffer-követelmények és](#)

[engedmények születtek a 2. pilléres tőkeajánlás átmeneti működésével](#)³ kapcsolatban, [enyhítések születtek az operációs terhek csökkentése érdekében](#)⁴, a [CRR-kedvezmények lettek bevezetve vagy előrehozva](#)⁵, valamint új irányelveket adtak ki arról, hogyan [értékelhető a hitelkockázat az IFRS 9 figyelembe véve a moratóriumot és a rendkívüli helyzetet](#)⁶. Továbbá arra kérték a bankokat, hogy vizsgálják felül a 2020-as osztalék- és javadalmazási terveiket, és egyes joghatóságokban szigorúbb tőkefenntartási intézkedéseket vezettek be a rendszerszinten fontos bankok vonatkozásában.

A Bázeli Bankfelügyeleti bizottság részéről jelentős engedmény, hogy bejelentették a végső Bázeli 3 végrehajtási határidejének elhalasztását annak érdekében, hogy további működési kapacitást szabadítson fel a bankok és felügyeletük számára.

1 [Central banks' response to Covid-19 in advanced economies](https://www.bis.org/publ/bisbull21.pdf) <https://www.bis.org/publ/bisbull21.pdf>

2 https://ec.europa.eu/info/publications/200428-banking-package-communication_en

3 <https://blog.kpmg.hu/2020/03/az-mnb-szamos-intezkedest-tett-kozze-a-bankok-mukodesenek-tamogatasara/>

4 <https://blog.kpmg.hu/2020/04/az-mnb-fontos-vezetoi-korleveleket-adott-ki-penzintezetek-es-biztositok-szamaral/>

5 <https://blog.kpmg.hu/2020/04/eba-nyilatkozat-a-covid-19-bankszakmai-hatasainak-felugyeleti-kezeleserol/>

6 <https://home.kpmg/hu/hu/home/tanulmanyok/2020/07/frm-2020-07.html>

7 <https://home.kpmg/hu/hu/home/tanulmanyok/2020/08/frr-2020-08.html>

A bázeli keretrendszer főbb jövőbeli változásai

Új működési kockázati sztenderd megközelítés	Módosított hitelkockázati sztenderd és IRB megközelítés	
	CVA kockázat	Output floor bevezetése
Értékpapír-finanszírozási ügyletek		Új piaci kockázati keretrendszer (tőkekövetelmény, működés, könyvek szétválasztása)
Jelentési és nyilvánosságra hozatali ajánlások		

A helyreállítás felé vezető út

A Bázeli Bizottság által tett engedmények ellenére a jövődolgozó sok bank számára már a COVID-19 előtt is javítandó volt. Ezt tovább súlyosbítják az tartósan alacsony szinten maradó kamatlábak, a nem teljesítő hitelek várható növekedése, az eszközminőség és a finanszírozási feltételek jelentős romlása, illetve a kimerült tőke- és likviditási tartalékok újjáépítésének szükségessége. Az EBA⁷, a BIS⁸ és az ECB⁹ kezdeti értékelései arra a következtetésre jutottak, hogy a bankok rendkívüli kihívások elé nézhetnek.

A felügyeleti szervek támogatják a végső Bazel 3 időben történő bevezetését – „A halasztás nem egyenlő az eltörléssel”

Az ütemterv megváltozása ellenére a szabályozók jelenleg is elkötelezettek a végső Bazel 3 reformok mellett, de látható hogy mindemellett tudomásul veszik, hogy felmerülnek majd kihívások.

Nyilvánvaló, hogy a jövődolgozó kritikus tényező lesz a bankok jövőbeli tőkepozícióinak helyreállításában és a válság előtti szint visszaállításában. Az EU és az Egyesült Királyság szabályozói egyértelművé tették, hogy a bankok megfelelő időt kapnak tartalékaik feltöltésére.

Magyarországon a helyzet hasonló, az MNB jelenlegi döntései szerint:

- a rendszerszinten jelentős hitelintézetekre vonatkozó tőkepuffer mértéke várhatóan 2022 elejétől három év alatt tér vissza a COVID előttihez,
- a rendszerkockázati tőkepuffer szabályainak várhatóan 2021 elejétől kell újra megfelelni,
- a mostani válságidőben a hitelintézetek megsérthetik a tőkefenntartási pufferre vonatkozó limitet, amelyet a válságidőszakot követő átmeneti periódus végére kell visszatölteniük (konkrét időpont jelenleg nincs rá).

A COVID-19 uniós bankszektorra gyakorolt hatásának előzetes értékelése¹⁰ alapján az EBA arra a következtetésre jutott, hogy összességében az EU bankszektora ellenálló, bár elismerte, hogy vannak gyengébb bankok, melyek szavatoló tőkéje nem biztos, hogy elegendő lenne további nehézségek átvészelésére. A megállapítása szerint a válság kihat majd az eszközminőségre és ezáltal a jövőbeli jövődolgozósságra.

Mind az ECB, mind az EBA 2020 Q4 elején dönt arról, hogy meghosszabbítja-e a COVID-19 miatt bevezetett tőke- és működési engedményeit, vagy megfelelő-e az idő a normál felügyeleti szintre való visszaállásnak. Az ECB várhatóan 2020 végén nyújtja be kockázatértékelését az illetékes nemzeti hatóságok észrevételei alapján, amelyek hatással lehetnek az EU CRR3/CRD6 javaslataira.

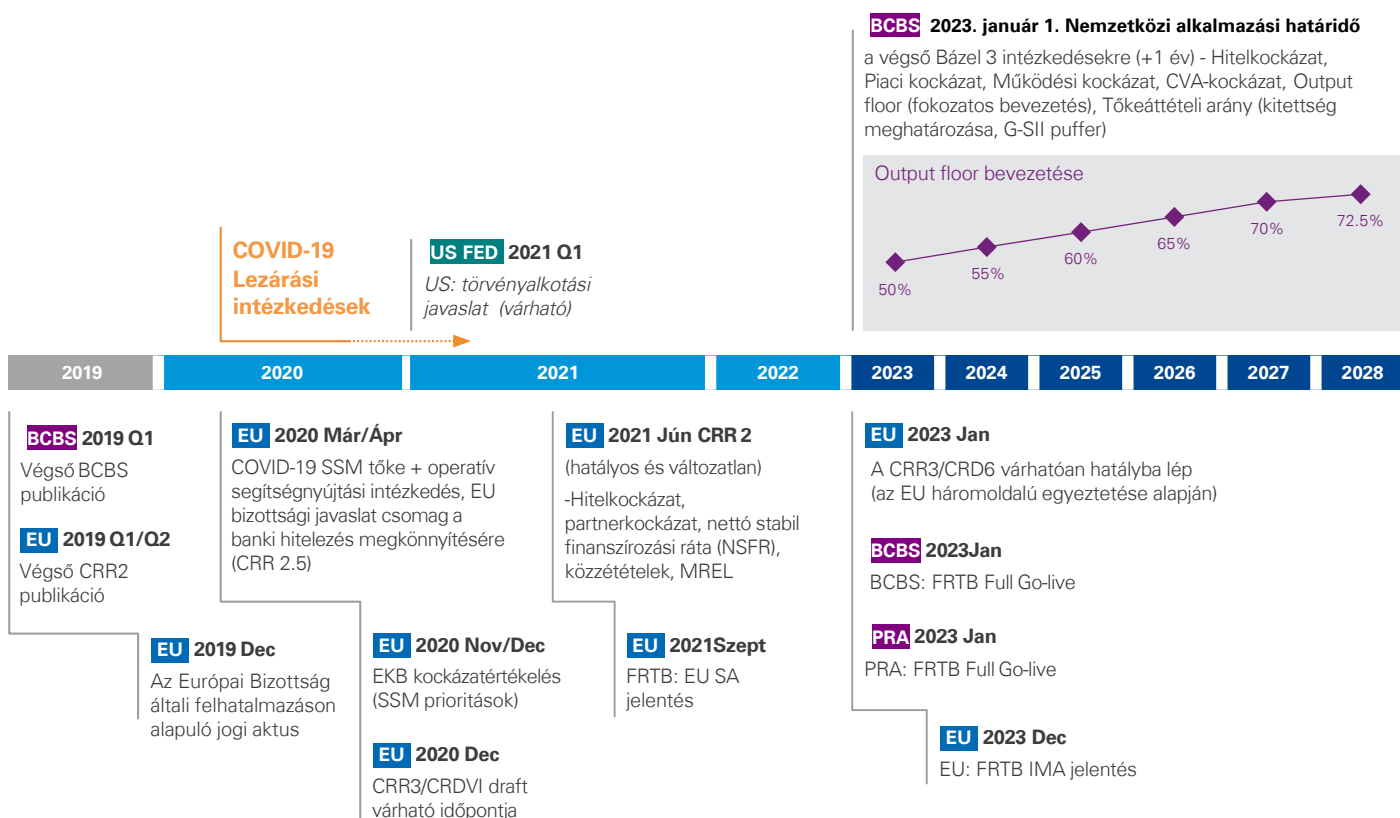
7 COVID-19 is placing unprecedented challenges on EU banks: <https://eba.europa.eu/covid-19-placing-unprecedented-challenges-eu-banks>

8 Effects of Covid-19 on the banking sector: the market's assessment: <https://www.bis.org/publ/bisbull12.htm>

9 The coronavirus crisis and ECB Banking Supervision: taking stock and looking ahead: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/blog/2020/html/ssm.blog200728-0bcfab8bc.en.html>

10 <https://eba.europa.eu/covid-19-placing-unprecedented-challenges-eu-banks>

Végső Bázis 3 implementáció idővonala

Ezen bázeli reformok bevezetésének ütemezése tekintetében felmerülhetnek az alábbi scenáriók:

1. forgatókönyv: A BCBS felülvizsgált ütemtervének teljes megvalósítása

- A hitelkockázatra, a piaci kockázatra, a működési kockázatra, a CVA-ra és a tőkeáttételi mutatóra vonatkozó intézkedések 2023. január 1-től való teljes bevezetése. Az output floor bevezetése 2023 január 1-től, fokozatosan emelkedve 2028 január 1-re éri el a teljes szintjét.
- Figyelembe véve, hogy a CRR3/CRD6 törvényjavaslat leghamarabb 2020 Q4-ben várható, így az EU implementáció nem valószínű, hogy 2023 januárig megtörténne.
- Az EU már hat hónappal, 2021 szeptemberig késleltette az FRTB IMA-jelentés bevezetését, ami várhatóan tovább késik majd.
- Az amerikai jogi folyamat még nem kezdődött el - 2021 Q1-ben várható a törvényalkotási javaslat .

Ez a forgatókönyv komoly kihívást jelentene azon bankok számára, akik még nem kezdtek el előzetesen dolgozni a bevezetésen, és forrásaitak esetleg a COVID-dal kapcsolatos munkára fordították.

2. forgatókönyv: A BCBS felülvizsgált ütemtervének részleges megvalósítása

- A hitelkockázatra, a piaci kockázatra, a működési kockázatra, a CVA-ra és a tőkeáttételi mutatóra vonatkozó intézkedések bevezetése 2023. január 1-ig. Az output floor bevezetésének további halasztása.
- Az intézkedések nagy részét a Bázeli Bizottság felülvizsgált ütemtervével összhangban hajtják végre, de az output floorhoz kapcsolódó konkrét intézkedések elhalaszthatók egy későbbi időszakra, a bankok számára több időt hagyva a felkészülésre.

Ez a megközelítés segítené a bankokat a tőkekövetelményi előírások tekintetében, de az általános implementációs feladatok az eredeti időkeretben történének. A forgatókönyv továbbra is azon alapul, hogy a jogalkotási javaslatok 2023. január 1-ével érvénybe lépnek.

3. forgatókönyv: A teljes bázeli csomag további egyéves késleltetése

- A végső Bázis 3 működési és tőkekövetelményeinek további késleltetése 2024. január 1-ig a kulcsfontosságú joghatóságokban.

– Az eredeti, 2022. január 1-jei ütemterv elhalasztása lehetőséget adott a bankoknak, hogy más sürgetőbb kérdésekkel is foglalkozzanak, de a végrehajtás terén továbbra is maradnak kihívások, nem beszélve a még közzététel előtt álló jogalkotási javaslatokról.

A jelentősebb késleltetés több előnnyel lenne a cégek számára és sokkal realisabb esélyt kínálna a szabályozóknak a kompromisszumok nélküli megvalósítás elérésére.

Előre tekintve

A bankoknak mérlegelni kell a legvalószínűbb forgatókönyveket, azonban a jelenlegi bizonytalanság miatt más végkimenetelre is számítani kell, ugyanis a vírus lokalizált vagy széleskörű hullámai további működési és pénzügyi nyomást helyezhet az intézményekre. Ha a gazdasági fellendülés nem a várt módon alakul, ami hosszan tartó visszaesést eredményezhet a bankok számára, akkor elképzelhetünk egy további forgatókönyvet. Ezen kimenetel szerint a bázeli reformok határozatlan időre felfüggesztésre vagy eltörlésre kerülnek, ha a döntéshozók arra a következtetésre juthatnak, hogy a szükséges erőforrásigények meghaladják a várható előnyöket.

A bankok jelenleg erőforrásaik jelentős részét COVID miatt kialakult krízisre fókuszálják, azonban a normalizálódás után újra előtérbe kerülnek a bázeli reformokra való felkészülés, aminél azonban még nem látható, hogy a válság miatti tapasztalatok beépülnek-e a szabályozásba már most, vagy csak egy későbbi fázisban. Fontos kérdés és lehetőség továbbá, hogy beépülnek-e a szabályozásba korunk új kockázatait, kérdéseit mint például a klímaváltozás kockázata vagy az ESG (Environmental, Social, Governance) szempontok.

A szabályozásváltozás ütemezésétől függetlenül a tőkebevonási képesség erősítésére, profitabilitás növelésére, a működési rugalmasság fokozására, és az adatgazdálkodási kultúra fejlesztésére azonban minden bizonnyal a jövőben is szükség lesz a pénzügyi intézmények részéről.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes

partner

M: +36 70 370 1792

E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter

igazgató

M: +36 70 370 1739

E: peter.szalai@kpmg.hu

Soltész József

menedzser

M: +36 70 370 1766

E: jozsef.soltesz@kpmg.hu

Wieder Gergő

menedzser

M: +36 70 333 1471

E: gergo.wieder@kpmg.hu

KPMG.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkokért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nem költözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást. A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International hálózattól védjegy.

© 2020 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.